

ÁLT/148-1/2025

Döntéshozatal:
Egyszerű többség

T Á J É K O Z T A T Ó

- a Vármegyei Közgyűléshez –

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2024. évben végrehajtott tevékenységéről**

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

a
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság

2024. évben
végrehajtott tevékenységéről

Felterjesztem!
Nyiregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Varga Béla tú. dandártábornok
tűzoltósági főtanácsos
igazgató

I. BEVEZETÉS

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) az országos stratégiai célokra alapozva határozta meg a 2024. évi célkitűzéseit, amely alapján tovább folytatta a megelőzésre épülő munkatervezést és feladat-végrehajtást. A prevenció kiemelt részét képezte a lakosságra kiterjedő, általános ismeretekre alapozott és időszzerűen végrehajtott felhívás-sorozat, valamint az intézményekre, a gazdálkodó szervezetekre és veszélyes tevékenységet végzőkre vonatkozó speciális, célirányos és biztonságot növelő ajánlások.

A tűzoltói állomány felkészültségének javítása érdekében a szakterület folyamatosan figyelemmel kísérte a beavatkozás szempontjából fontos fejlesztések és az új technológiák megjelenésével keletkező és beavatkozást befolyásoló körülményeket. Az aktuális kihívásokhoz igazított elméleti felkészítő anyagok összeállítását kiemelt feladatként végezte az állomány, melynek eredményeként a 2025. évre szóló Éves Általános Továbbképzési Tervhez több témában kidolgozott szakterületi javaslat, részévé vált az országos programnak.

A lakosság biztonságának növelése érdekében az igazgatóság és a Területi Tűzmelegelőzési Bizottság (továbbiakban: TTB) folytatta a tüzesetek, valamint a szénmonoxid-mérgeződések megelőzését célzó tájékoztatási tevékenységet. Különböző rendezvényeken, iskolai és közösségi megjelenéseken hívta fel a figyelmet az otthonok biztonságára komoly veszélyt jelentő körülményekre és irányította a figyelmet azokra az óvintézkedésekre melyekkel a kockázatok jelentősen csökkenthetőek. Több rendezvényen adott tájékoztatást az állomány a füst- és szénmonoxid érzékelők használatának előnyeiről, illetve az évszakokhoz, ünnepekhez és szokásokhoz kapcsolódó veszélyekre időszzerűen hívta fel a figyelmet a médiában, valamint a honlapon. Az igazgatóság a tűzkonténerének segítségével látványosan demonstrálta a lakóházak biztonságát veszélyeztető helyzeteket, azok következményeit és a biztonságot garantáló szabályokat ismertetve a tudatosságot erősítette.

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásaként jelentkező természeti katasztrófák kockázatainak csökkentése érdekében folytatódott a katasztrófavédelmi rendszerek és az együttműködés fejlesztése. A központi stratégiák területi és helyi szintű megvalósítása mellett a klímaváltozás hatásainak csökkentése érdekében nélkülözhetetlen az állampolgárok ismeretinek fejlesztése, az önműködés fokozása és az önkéntesség fejlesztése, mellyel az állampolgárok aktív részeseivé válnak saját biztonságuk fenntartásának. Az elmúlt évek tevékenységének köszönhetően az egyre erősödő és felkészült tagokból álló önkéntes mozgalom fejlődik a vármegyében. Ez nem csak a közvetlen segítségnyújtásban jelenik meg, hanem a megelőző intézkedésekben is, így a veszélyt jelentő helyzetek kezelésére vonatkozó tudatosság terjesztésében.

A védelmi és biztonsági igazgatásban résztvevők ismereteinek bővítése tovább folytatódott a tavalyi évben. A polgári védelmi szakterület felkészítő anyagot állított össze, melyet személyes felkészítés keretében és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Védelmi Bizottság (továbbiakban: TVB) közreműködésével ismertek meg az érintettek. A felkészítés a jogszabályi kötelezettségek és jogosultságok rendszerét, a védelmi és biztonsági igazgatás rendszerének felépítését és a működésére vonatkozó ismereteket, a védelmi és biztonsági igazgatási rendszer fejlesztési irányait, a döntéstámogató rendszerek alkalmazási területeit és lehetőségeit foglalta magába.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv által gyakorolt egyes közigazgatási hatósági és szakhatósági hatáskörök (a vízügyi hatósági és szakhatósági hatáskör teljesen, a tűzvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskör, valamint az iparbiztonsági hatósági hatáskör egy része) a vármegyei kormányhivatalhoz kerültek 2024. október 1-ei hatállyal. A hatásköri változásokkal kapcsolatos területi szintű megállapodást megkötöttük a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatallal (a továbbiakban: Kormányhivatal), az átadás-átvétel feladatait végrehajtottuk. Az Igazgatóság Alapító Okiratát 2024. október 01-ei hatállyal módosítottuk.

2024. szeptember végéig az igazgatóság kiemelten fontos feladatként hajtotta végre az illetékességi területen található vízbázisok védelmét, a felszíni és felszín alatti vizek minőségének megővését, a szennyezések megelőzését. A természetes (jó) vízminőség megőrzése érdekében a szakterület rendszeresen ellenőrizte a szennyvízkielvezéseket a káros jelenségek vagy folyamatok időszzerű felismerése és megszüntetése érdekében.

A hatáskör változás bekövetkezéséig az iparbiztonsági hatósági tevékenység kiemelten fontos része volt, hogy az üzemeltetőkben tudatosítsuk a karbantartás és az öregedési folyamatok feltárásának fontosságát. A társhatóságok bevonásával végzett ellenőrzések, kiemelten a magas kockázatú berendezések és rendszerek vizsgálata, az üzemeltetők figyelmét ráirányította a technológiai rendszer üzembiztos működtetésének fontosságára, a műszaki állapot tervszerű vizsgálatának szükségességére. Kijelenthető, hogy a vármegyében végzett katasztrófavédelmi tevékenység alapja volt a biztonság fenntartásának, illetve fokozásának.

II. A TŰZOLTÁSOKRÓL ÉS A MŰSZAKI MENTÉSEKRŐL

1. A vármegye tűzvédelme, a területi lefedettség:

A 2024. évben 5 hivatásos tűzoltó-parancsnokság, 6 önkormányzati tűzoltó-parancsnokság és 39 önkéntes tűzoltó egyesület látta el a vármegye mentő tűzvédelmét. A területi lefedettség vonatkozásában a vármegye 11 települése a Hajdú-Bihar vármegyei, 1 települése a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei hivatásos tűzoltó-parancsnokság működési területéhez tartozik.

2024-ben beszerzett új egyéni védőeszközök (védősisakok, védőcsizmák, mászóövek, műszaki mentési védőkesztyűk), új szakfelszerelések (tűzoltó kötelek, nyomótömlők magasnyomású sugárcsővek), új tűzoltó berendezés (emelő párna készlet) a készenléti jellegű állomány biztonságos és szakszerű munkavégzéséhez járultak hozzá.

A közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározottak alapján 125 kiemelten fontos létesítményre vonatkozóan rendelkezik a szakterület tűzoltási és műszaki mentési tervvel, amelyben a rögzített adatsor és a taktika hatékonyan segíti a beavatkozás végrehajtását.

2. Számok, statisztikai adatok, tüzesetek-műszaki mentések-beavatkozást igénylő események, összehasonlító adatok:

2024-ben 4883 esemény kezelésére volt szükség, amely adat a 2023. évi adatokhoz képest 5,4%-os emelkedést mutat. *(Éves műveletek számának összehasonlító diagramját a 1. számú ábra tartalmazza.)*

A tűzoltói beavatkozást igénylő vonulásszám 2024-ben az elmúlt öt év átlagához igazodik. A tűzoltói beavatkozást igénylő esetszámok az összes bejelentett esemény alig több mint a felét tették ki 2024-ben. A tűzoltói beavatkozást nem igénylő műveletekben - szándékosan megtevesztő jelzések, kiérkezés előtt felszámolt esetek, utólagos jelzések - csökkenés volt tapasztalható.

2024-ben az önkormányzati állomány 1211 alkalommal vonult, amely 2023-hoz képest 5%-os növekedést jelent. A műveletek 81%-ában (983 eset) önállóan avatkozott be az önkormányzati egység.

Az elmúlt öt év átlagát tekintve megállapítható, hogy az önkormányzati tűzoltói állomány a beavatkozást igénylő káresemények 2/3-át önállóan számolta fel.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek 2024-ben 3110 SMS értesítést kaptak és 366 esetben – az összes műveletszám 7,4%-ában – végeztek beavatkozást. A hat önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület 183 beavatkozást hajtott végre, ebből 132 esetben önállóan végezték a tűzoltási, vagy műszaki mentési feladatokat, amely 77%-os önálló beavatkozási arányszámot mutat, amely az elmúlt öt év átlagához igazodik.

A legmagasabb riasztási fokozat 2024-ben két esetben IV-es kiemelt volt, minősített III-as kiemelt fokozat 2 esetben, II-es kiemelt fokozat 27 esetben lett elrendelve.

A vármegyében az események felszámolásához szükséges erők és eszközök rendelkezésre álltak, a készenléti ellátó személyi- és eszközállománnyal biztosított volt a gyors és hatékony segítségnyújtás, illetve beavatkozás.

3. A tüzesetek jellemzői:

A tüzesetek száma a 2023-as évhez képest 20%-kal növekedett. A tüzesetek számán belül meghatározó szabadtéri tüzek száma viszont az öt éves átlaghoz viszonyítva 20%-kal csökkent annak ellenére, hogy a nyári évszak átlaghőmérséklete még így is magasabb volt, mint a sokéves átlag, viszont a csapadék mennyisége és időbeli eloszlása egyenletesen alakult. Az otthon jellegű létesítményekben bekövetkezett tüzek száma 2024-ben az elmúlt öt év átlagához hasonlóan alakult, viszont az ilyen jellegű tüzek helyszínén csak egy esetben volt füstérzékelő elhelyezve, tehát ezen a területen fokozni kell a prevenciót. A tüzesetek következtében 4 személy vesztette életét, 29 fő sérült meg, a megmentett személyek száma 4 fő volt. *(A tüzesetek jelleg szerinti megoszlását a 2. számú ábra tartalmazza.)*

4. A műszaki mentések jellege:

A műszaki mentések száma 2024-ben az elmúlt öt év átlagát tekintve 8%-os növekedést mutat. 2020-2024. közötti időszak átlagadatai alapján a viharok 10%-kal, a fakidőléssel, faeltávolítással kapcsolatos műszaki mentések száma 11%-kal növekedett. A legtöbb beavatkozást a június 22-én, Buj települést sújtó jégverés okozta, ahol 77 esetben végeztek műszaki mentést a beavatkozók. Növekvő arányszámot mutat a közúti balesetek száma, amelyek vonatkozásában 10%-kal több műszaki mentésre volt szükség, mint az öt éves átlag. A szén-monoxid szivárgások száma az öt év átlagához viszonyítva 4%-kal csökkent. A szén-monoxid jelzők jelentős számú elterjedése, használata, a beavatkozások számában egyértelműen megjelenik. *(A műszaki mentések jelleg szerinti megoszlását 3. számú ábra tartalmazza.)*

5. Tűzvizsgálati eljárások:

2024. évben összesen 33 (az összes tüzeset 3,1%-a) tűzvizsgálati hatósági eljárás indult a vármegyében. A tűzvizsgálati helyszíni szemlét, illetve a halaszthatatlan tűzvizsgálati cselekményt a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat végezte.

A tűzvizsgálatok több mint a felében - rendőrségi eljárásokhoz kötötten - bűncselekmény gyanúja miatt volt szükség az eljárás megindítására. *(A tűzvizsgálati eljárás megindításának okait a 4. számú ábra tartalmazza.)* A lefolytatott tűzvizsgálati eljárások során megállapítottak alapján, a legtöbb esetben nyílt lángú eszközzel okoztak tüzet és csak 6 eljárás során nem volt megállapítható a tűz keletkezési oka.

6. Képzések, gyakorlatok:

Az elmúlt év kiemelt feladata volt a továbbképzési rendszer korszerűsítése, figyelemmel az új fejlesztési irányokra, a szakterületi szabályozó rendszer változásaira és az új típusú jelzések (gondosóra, okoseszközök, e-call) kezelésével kapcsolatos ismeretekre. A továbbképzési rendszer adta lehetőségeket kihasználva az önkormányzati és a beavatkozó önkéntes tűzoltók ismeretei is bővültek, szakmai felkészültségük erősödött, amellyel a beavatkozásaikat hatékonyabban és biztonságosabban tudták végrehajtani. A tűzoltók országos továbbképzési tervébe két témakörben épült be vármegyei fejlesztési javaslat.

7. Önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek:

A vármegye katasztrófavédelmi műveleteibe bevonható 6 önkormányzati tűzoltóság és 39 önkéntes tűzoltó egyesület mindegyike kötött valamilyen szintű együttműködési megállapodást a működési terület szerinti hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal. Ebből 7 egyesület a Hajdú-Bihar vármegyei, 1 egyesület a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei hivatásos tűzoltóságokkal kötött együttműködési megállapodást, amelyek közvetlenül a vármegye tűzvédelmét erősítik.

Jelentős közbiztonsági tényezőként vannak jelen a helyi és a kistérségi viszonylatban az önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületek, így a demecseri, a tyukodi, a tarpai, a nagykállói, a nagyecsedei és a rakamazi egyesület. Az egyesületeket a hivatásos tűzoltóságok állományából kijelölt mentorok segítik, akik szakmai tudásukkal támogatják az elméleti és gyakorlati felkészülést.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Magyar Tűzoltó Szövetség közös pályázatán 32 vármegyei egyesület volt sikeres, közel 19 mFt értékben jutottak pályázati forráshoz, segítve ezzel további fejlődésüket. A Magyar Falu Program Falusi Civil Alap alprogramjában, illetve a Nemzeti Együttműködési Alap pályázatában 1-1 ÖTE, nyert 5,8 mFt értékű támogatást, amelyet légzésvédelmi eszközök és szakfelszerelések beszerzésére fordítottak.

Az eszközfejlesztési támogatására kiírt pályázaton a vármegyei önkormányzati tűzoltóságok összesen 22,5 mFt támogatáshoz jutottak, amelyet elsősorban egyéni védőeszközök pótlására és megújítására fordítottak.

8. A Vármegyei Tűzmegelőzési Bizottság tevékenysége:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Tűzmegelőzési Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a tevékenységét az általános tájékoztatások és felkészítések területére összpontosította, ezen belül a szén-monoxid-mérgezéssel, a szabadtéri égetéssel, az aratással, a mustgáz mérgezéssel kapcsolatos tudnivalókra. Több alkalommal, több médian keresztül hívta fel a vármegye lakosságának a figyelmét az égéstermék elvezetők (kémények) ellenőrzésével-, tisztításával- és műszaki felülvizsgálatával kapcsolatos teendőkre. A tüzesetek számának megelőzése és csökkentése érdekében a lakosság tájékoztatása továbbra is kiemelt jelentőségű. A Bizottság 98 rendezvényen vett részt, ahol a tűzmegelőzés alapvető szabályaira hívta fel az érdeklődők figyelmét.

III. A VÁRMEGYE VESZÉLYEZTETETTSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

1. A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása, kockázatazonosítási eljárás tapasztalatai:

A vármegye veszélyeztetettsége az elmúlt évben alapvetően nem változott.

A települések kockázateértékelése és becslése – a polgármesterek és a katasztrófavédelmi kirendeltségek (továbbiakban: KvK) közreműködésével – megtörtént. 2024-ben nem merült fel olyan tényező, amely a települések katasztrófavédelmi osztályainak módosítását indokolta. 2024-ben a vármegyében 5 I., 167 II. és 57 III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt település volt. (2. számú melléklet 1. ábra.)

2. Az operatív törzsek alkalmazása:

A 2024. évben a rendkívüli időjárás ismét károkozással érintette a vármegyét. Június 10-én Ramocsaházát, majd június 22-én és 23-án Ibrány és Buj térségét érintette heves vihar. Előbbi helyszínen 11, Ibrányban 15 magán ingatlanban, Bujon 1 egyházi és 229 magán ingatlanban keletkezett kár. Június 23-án 12:00 és 19:00 óra között a Kisvárdai Katasztrófavédelmi Kirendeltség Helyi Katasztrófavédelmi Operatív Törzsét működtetett és koordinálta a károk felszámolását.

Az elmúlt időszak informatikai fejlesztései megfelelően támogatták az operatív tevékenységet. Az állomány az elméleti és gyakorlati felkészítésnek köszönhetően kiválóan megfelelt a folyamatosan változó kihívásoknak, és eredményesen segítette a védelmi és biztonsági igazgatás működését.

IV. EGYÉB POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

1. Lakosságvédelmi ellenőrzések:

A felmerült új adatok és információk birtokában a kockázati helyszínek beazonosítása az igazgatóság kiemelt feladatát képezte. Az év adott időszakára jellemző eseményekre és feladatokra történő – prognózis alapú – felkészülés keretében a szakterület végezte a befogadó helyek, a közút menti fák és fasorok, a belterületi vízelvezető rendszerek, az állami és az önkormányzati védművek, a települési vízkár-elhárítási tervek, a lakossági riasztó- és riasztó-tájékoztató eszközök és a téli kockázati helyszínek szemléit.

Összesen 1 070 szemlélet tartottak (főként a katasztrófavédelmi megbízottak), amelyeken a társszervek és hatóságok is részt vettek. (2. számú melléklet 2. ábra.)

2. A köteles polgári védelmi szervezetek felkészítése:

A polgári védelmi szervezetek állományából összesen 6 930 fő részére tartott elméleti és gyakorlati felkészítést a szakterület, kiemelten a vizek kártételei elleni védekezésre és a rendkívüli időjárás következményeinek a felszámolásában történő hatékony közreműködésre.

3. A köteles polgári védelmi szervezetek létszám adatai:

A vármegye polgármesterei összesen 12 199 főt osztottak be valamilyen szintű polgári védelmi szervezetbe, melyből 41 fő munkahelyi, 10 857 fő települési és 1 301 fő területi polgári védelmi szervezetben lát el feladatokat.

4. Az önkéntes mentőszervezetek létszámadatai, beavatkozásaik:

A vármegye árvízi veszélyeztetettsége továbbra is kiemelkedően magas, amely alapvetően meghatározta a felkészülési tevékenységet. Ennek keretében az igazgatóság – a gazdaságossági szempontok figyelembevételével – végezte az önkéntes mentőszervezetek felkészítését és minősítésük megújítását, valamint a települési lakosságvédelmi rendszer és az egyének öngondoskodási képességének fejlesztését.

2024-ben 7 önkéntes mentőszervezet újította meg a minősítését. Összesen 76 települési mentőszervezetben 983 fő, 16 járásban 381 fő és az 1 vármegyében 51 fő felkészült önkéntes áll rendelkezésre a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében történő beavatkozásra. Az illetékességi területen megjelenő megelőzési, védekezési és helyreállítási feladatok végrehajtása érdekében a legtöbb mentőszervezet az alapvető vízkár-elhárítási, az alapvető viharkár-elhárítási és a könnyű városi kutató-mentő képesítést szerezte meg, valamint több önkéntes rendelkezik az árvízi és vízi mentési, könnyű városi kutató-mentő, keresőkutya, továbbá vezetés-irányítás, logisztikai képesség szakterületi minősítéssel. (2. számú melléklet 3. ábra.)

2024-ben 4 alkalommal a vármegyei rendeltetésű, 43 alkalommal a járási és 35 alkalommal a települési mentőszervezetek részleges alkalmazására volt szükség. A beavatkozások zömét a tűzoltási és műszaki mentési feladatok adták, de jellemző volt még a viharkárok következményeinek felszámolása, az eltűnt személyek keresése, illetve faeltávolítás is. A bevetésekben a mentőszervezetek állományából összesen 287 fő vett részt. (2. számú melléklet 4. ábra.)

5. A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség, lebiztosított eszközök és szolgáltatások adatai:

A települési és a területi veszélyelhárítási tervekben foglalt feladatok végrehajtása érdekében 612 munkagép és gépjármű bevethetőségéről minden évben szemle keretében győződik meg a szakterület.

6. A közbiztonsági referensek katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása:

A vármegyében összesen 235 fő közbiztonsági referens és helyettes segíti a polgármesterek katasztrófavédelmi tevékenységét. Az igazgatóság 2024-ben megszervezte és végrehajtotta a közbiztonsági referensek és helyettesek alap- és továbbképzését.

7. A vármegyében kijelölt befogadó helyek adatai:

A kitelepítési és befogadási feladatokra történő felkészülés keretében 157 településen történt meg a befogadóhelyek kijelölése. Ezekben a településeken több mint 71 ezer fő elhelyezésére van lehetőség. Az érintett időszakban 239 befogadóhely alkalmasságát ellenőrizte a szakterület.

8. Tervezési feladatok végrehajtásának tapasztalatai:

A vármegye valamennyi szinten rendelkezik veszélyelhárítási tervvel, melyek a katasztrófavédelem területi és helyi szerveinek koordinációjával készültek el. A veszélyelhárítási tervek felülvizsgálata megtörtént, melyek az érintett területek veszélyeztető hatásait, és a kezelésük érdekében szükséges elsődleges intézkedéseket tartalmazzák. A települési veszélyelhárítási tervek mellékleteként 229 település rendelkezik vízkár-elhárítási és 5 település külső védelmi tervvel.

9. Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés:

Az igazgatóság a lakosságfelkészítés aktív és passzív módszereit is alkalmazta a lakosság minél szélesebb körű tájékoztatása érdekében. A lakossághoz történő eljutás egyik hatékony módja a katasztrófavédelmi közösségi szolgálatteljesítés, amelyen 175 fő vett részt.

A diákok a közösségi szolgálatteljesítés keretében betekintést nyertek a szakterületek tevékenységébe, elsajátították az önmentés és a másokról gondoskodás technikáit.

Az igazgatóság honlapján, a különböző médiák honlapjain és a vármegyei napilapban összesen 181 alkalommal jelent meg közérdekű közlemény, lakossági tájékoztató és a követendő magatartási szabályokra vonatkozó információ. Lakosságtájékoztatás keretében az iskolákban is tartott előadásokat a szakterület.

10. Felkészüléssel (téli, árvízi) kapcsolatos feladatok végrehajtása:

Az igazgatóság a felkészülés során kiemelt figyelmet fordított az árvizek elleni védekezésre, valamint a rendkívüli téli időjárással kapcsolatos események kezelésére. A szakterület a közigazgatási vezetők, a közbiztonsági referensek, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek állományának felkészítése során is nagy hangsúlyt fektetett ezen események kezelésével kapcsolatos ismeretek fejlesztésére.

A téli viszonyok során kialakuló helyzetek kezelése és leküzdése érdekében – a Területi Védelmi Bizottság elnökének támogatásával – önkéntesek bevonásával „Életmentő Konvoj” működik a vármegyében. Ez a szervezet magánszemélyek, állami szervezetek és a közmű-szolgáltatók együttműködésével képes a bajba jutottak hatékony és gyors megsegítésére. A téli felkészülés keretében a vármegyei közúti igazgatóság, a vármegyei rendőr-főkapitányság és az MKIF Zrt. közreműködésével elkészült az aktualizált téli rendkívüli közlekedési események kezelési terv.

11. Lakosságvédelmi intézkedések bevezetését igénylő eseménykezelések:

Ideiglenes elhelyezés elsősorban a tüzesetek miatt fedél nélkül maradt lakosok esetében történt. Az önkormányzatok eseti jelleggel biztosítottak szállást, az esetek túlnyomó többségében rokonok fogadták be a fedél nélkül maradtakat. Lakosságvédelmi intézkedés végrehajtására 86 esetben volt szükség, mely 1 975 főt érintett.

12. Bel- és kültéri vízelvezetők szemléje:

A vizek kártételei elleni védekezésre történő felkészülés keretében a szakterület nagy hangsúlyt fordított a bel- és külterületi vízelvezetők kezelőjével közösen végrehajtott szemlékre. A felmerülő feladatok végrehajtására az önkormányzatok minden esetben megfelelően intézkedtek. A beavatkozásoknak és a fejlesztéseknek köszönhetően a vármegyében található belvízelvezető hálózat képes a káros vizek elvezetésére.

13. Tájékoztató a vis maior igények benyújtásának indokoltságáról és a benyújtott igényekről:

2024-ben 5 település (Dombrád, Buj, Tiszanagyfalu, Ibrány és Nyíregyháza) nyújtott be vis maior támogatás iránti kérelmet, összesen 84 mFt értékben (védekezés 32 mFt, helyreállítás 52 mFt). Dombrád igénye határidő mulasztás miatt törlésre került.

A pályázatok oka az adott időszak rendkívüli időjárása volt. Az igazgatóság a helyszíni ellenőrzés során megállapította az események vis maior jellegét.

V. FŐ-ÉS MŰVELETIRÁNYÍTÓ ÜGYLET

1. A vármegyei fő- és műveletirányító ügyelet fogadja és kezeli a tűz- és káresetekről érkező bejelentéseket. A jelzések az ESR 112 rendszeren keresztül elektronikus formában érkeznek. A kapott információk alapján a szükséges intézkedéseket, riasztásokat végrehajtották. A vármegye tűzoltóságai a PAJZS tevékenység irányító rendszeren keresztül elektronikusan kapják meg az erők, eszközök riasztásához szükséges információkat. 2024 őszén a TIK-en informatikai hálózatfejlesztés történt. A műveletirányítói számítógépek már saját, katasztrófavédelmi hálózatra vannak csatlakoztatva, amellyel egyszerűsödött a napi munkavégzés. A fő- és műveletirányító ügyelet és a tűzoltóságok ügyeletei között folyamatosak a jelentések, megfelelően működött az események rögzítése és kezelése. Az önkéntes tűzoltó egyesületekkel a kapcsolattartás korszerű EDR rádiókkal történik. A fő- és műveletirányító ügyeletre a 2024. évben 6539 adatlap érkezett, melyből 5145 vonulás valósult meg. Az események felszámolásához az erők és eszközök gyors riasztását, és a műveletek végrehajtásához az előírt és elvárt intézkedéseket megtették. A tömegesen előforduló káresemények kezelésének érdekében több esetben a vármegye tűzoltóságainak bevonásával gyakorlatot tartottak. 2024. május 14.-május 16. között Balatonföldváron megtartott IV. Ügyeleti Szakmai Versenyen a vármegyei csapat az előkelő II. helyezést érte el.

2. Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat (továbbiakban: KMSZ) tevékenysége:

A KMSZ 2024. január 1.-2024. december 31. közötti időszakban 134 esetben teljesített vonulást a vármegyei és a szomszédos vármegyei hivatásos tűzoltó-parancsnokságok működési területén bekövetkezett összetett, bonyolult káreseményekhez.

A mentő tűzvédelmi feladatok irányítása, koordinálása mellett a KMSZ kiemelt feladatként hajtotta végre a tüzeseti helyszíni szemléket és teljes körűen lefolytatta a tűzvizsgálati eljárásokat. A kárhelyszíni irányító és a tűzvizsgálati tevékenység mellett a KMSZ 152 esetben hajtott végre különböző szakmai ellenőrzést a vármegye tűzoltóságain és a tűzoltóságok gyakorlatain. 2024. évben összesen 33 tűzvizsgálati hatósági eljárás indult a vármegyében, amelyből 30 lezárult, 3 eljárás lezárása áthúzódott 2025. évre. Az előző évhez képest a lefolytatott eljárásokat figyelembe véve, nagyon enyhe csökkenés volt tapasztalható. A KMSZ állománya részéről - a magas szintű szolgálatellátás érdekében – folyamatos volt az önképzés és a szervezett képzéseken való részvétel. A 2024. év októberében Csongrád-Csanád vármegyében megrendezett VI. Országos Tűzvizsgáló Vetélkedőn a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság két fős csapata az előkelő II. helyen, tüzeseti helyszíni szemle lefolytatásában az I. helyen végzett.

VI. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A hatósági hatáskörök változásához kapcsolódóan elrendelt hatósági vezénylés 6 főt érintett, illetve a személyügyi elbeszélgetések során közölt információk alapján 12 hivatásos állományú és 19 rendvédelmi alkalmazott döntött úgy, hogy a kormányzati szolgálati jogviszonyt választva folytatja a hatósági tevékenységet. Október elsejei hatállyal 37 fő folytatta a munkát a kormányhivatalban, illetve összesen 46 státusz átadása történt meg. A vármegyében 2024. szeptember végéig 46 fő végezte a hatósági tevékenységet, amely létszám októbertől 11 főre csökkent. A hatósági és iparbiztonsági szakterületen szolgálatot teljesítő teljes állomány a beosztásához szükséges képesítési követelménynek megfelel, kiváló szakmai felkészültséggel rendelkezik és elhivatott.

1. A hatósági és iparbiztonsági szakterület alapvető célkitűzései

A hatósági és szakhatósági eljárásokat a hatályos jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök alapján és az igazgatóság hatósági osztályának szakfelügyeleti és szakirányítási tevékenysége mellett végezte a 4 helyi szerv.

A szakterület az anyagi- és az eljárásjogi előírások következetes betartására és betartatására kiemelt figyelmet fordított, az önkéntes jogkövetés elősegítése érdekében előtérbe helyezte a konzultációkat és a biztonság növelésének irányába mutató egyeztetéseket, emellett fokozott ellenőrzési tevékenységet végzett.

A hatóság az eljárások eredményeként a jogszerű állapot helyreállítása érdekében következetesen, a jogszabályi előírások betartásával alkalmazta a rendelkezésre álló szankciókat, figyelemmel a fokozatosság elvére.

A hatósági és iparbiztonsági szakterületnek a 2024-es célkitűzései között kiemelt helyen szerepelt a gyorsan változó jogszabályi környezetben, az egységes jogalkalmazás erősítése érdekében az elméleti ismeretek bővítése mellett, a gyakorlatorientált és esetfeldolgozásokra is épülő továbbképzések tartása az állomány részére.

A hatósági és iparbiztonsági szakterület kiemelt figyelmet fordított továbbá:

- a lakosság biztonságának növelése érdekében a lakástűzek és a szén-monoxid-mérgezések megelőzését célzó tájékoztatói tevékenység folytatására, ezzel is erősítve a lakosság megelőző és öngondoskodó képességét;
- a hatósági és ügyféli jogalkalmazók Országos Tűzvédelmi Szabályzat és a Tűzvédelmi Műszaki Irányelvek alkalmazására történő felkészítésére;
- a közigazgatás-fejlesztésnek jegyében az e-ügyintézés hatósági feladatellátásában való alkalmazására;
- az ellenőrzések minőségének fejlesztésére a szakirányítási, szakfelügyeleti tevékenység erősítésével;
- az automatikus tűzjelző berendezések téves jelzéseinek csökkentésére;
- az iparbiztonsági szakterület a biztonság fenntartása érdekében kiemelt feladatként végezte a veszélyes áru szállítás felügyeletét;
- a Seveso III. irányelv célkitűzéseivel összhangban a veszélyes üzemek üzemeltetőinek a biztonságos működéssel kapcsolatos tudatosságának fejlesztését.

A képzések és a kapcsolattartás rendszerében nagyobb teret nyert az online felületek alkalmazása. A támogató jellegű hatósági szemlélet mellett a hatósági szakterület továbbra is szem előtt tartotta az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény, a vonatkozó eljárásjogi szabályozók, valamint az elektronikus ügyintézés alkalmazását.

2. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezése

A szakterület különös figyelmet fordított a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatos engedélyezési eljárások zökkenőmentes lefolytatására. A hatóság az engedélyezések menetében több alkalommal kezdeményezett egyeztetést, amelyek során a vonatkozó követelményeket tisztázta, valamint azokra megoldási javaslatot is tett. Az igazgatóság nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatban 2024-ben 118 hatósági ügyben járt el és 76 esetben működött közre szakhatóságként az engedélyezési eljárásokban. A kiemelt beruházásokkal kapcsolatos kérelmeket az elmúlt évhez viszonyítva közel azonos számban nyújtottak be. A szakterület valamennyi eljárást az adott ügyre meghatározott határidőben lefolytatta. Az értékelt időszakban a jelentősebb eljárások a Nyíregyháza déli ipari park területén létesítendő gyáregységekhez, Nyíregyháza, Kisvárdra, Nagyecsed Hulladékkezelő központok bővítéséhez, a Nyíregyháza Állatpark fejlesztéséhez, Csenger Büntetés-végrehajtási Intézet létesítéséhez, Mátészalka Orvosi segédeszköz gyártó üzem létesítéséhez, a Master Good Kft. bővítéséhez, a LEGO Manufacturing Kft. fejlesztéséhez, Komoró, Fényeslitke külterületén vasúti nyomtáv váltásra épülő intermodális logisztikai központ létesítéséhez, valamint az M49 gyorsforgalmi út engedélyezési eljárásaihoz kapcsolódtak. *(3. számú melléklet 5. ábra.)*

3. Tűzmegelőzési szakterület tevékenysége

A szakterület hatósági ügyeiben növekvő, szakhatósági ügyekben csökkenő tendencia mutatható ki az előző évekhez képest. A hatósági ellenőrzések száma az előző évhez viszonyítva emelkedett.

A segítő jellegű és ügyfélközpontú hatósági szemlélet mellett a biztonság fenntartása, illetve növelése érdekében fokozta a szakterület az ellenőrzési tevékenységet. Az ellenőrzések többségében iratbemutatóval kerültek végrehajtásra. Az ellenőrzések eredményeként emelkedett a hivatalból indított hatósági eljárások száma. Az eljárások során a gazdálkodó szervezetek biztonságos működése, a tűzvédelmi szempontból jogszerű állapot helyreállítása érdekében alkalmazta a kötelezés és a közigazgatási szankciók rendszerét az igazgatóság.

A végrehajtott ellenőrzések több mint 46%-a a tűzvédelmi szakterületi tevékenységhez kapcsolódik. *(3. számú melléklet 3. ábra)*

A vizsgált időszakban végrehajtott ellenőrzések során az alábbi jellemző hiányosságok kerültek feltárássra:

- az épület menekülési útvonalán történő szabálytalan tárolás,
- a tűzoltó készülék készenlétkben tartásának hiánya,
- a tűzoltó készülék időszakos felülvizsgálatának, karbantartásának hiánya,
- a tűzoltó vízforrások (fali tűzcsapok, föld feletti tűzcsapok, tűzivíztároló medence) időszakos felülvizsgálatának, karbantartásának hiánya,

- a villamos, villámvédelmi berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatainak hiánya, illetve a jegyzőkönyvekben feltárt hiányosságok megszüntetésének hiánya,
- a beépített tűzjelző berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálati jegyzőkönyvében feltárt hiányosságok megszüntetésének hiánya,
- a hő és füstelvezető berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálati jegyzőkönyvében feltárt hiányosságok megszüntetésének hiánya,
- biztonsági, irányfényvilágítások éves időszakos felülvizsgálatának, ellenőrzésének hiánya,
- a tűzriadó terv készítésére kötelezett létesítmény esetén a helyszínrajz formailag vagy tartalmilag nem felel meg a jogszabályi követelményeknek,
- a tűzriadó tervben foglaltak éves gyakoroltatását hitelt érdemlő módon igazolni nem tudták,
- a létesítmény tűzvédelmi feladatait aláírt megállapodással, megbízással ellátó szolgáltató nem rendelkezett megfelelő tűzvédelmi szakképesítéssel,
- az oltóvíz biztosításának hiánya,
- valamint az éghető anyagok szabadtéri tárolási szabályainak hiányosságai.

A szakhatósági eljárások számának csökkenését elsősorban az épületek építésére és használatbavételére, valamint a napelemparkok létesítésére és használatbavételére vonatkozó hatásköri szabályozás módosulása, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásba történő bejegyzésére és adatmódosítására vonatkozó eljárások számának csökkenése eredményezte. (3. számú melléklet 2. ábra)

A szakterület az egyes nemzetgazdasági fejlesztésekben hatóságként 57, szakhatóságként 22 esetben működött közre. A településrendezési eszközökkel kapcsolatos véleményezési ügyekben pedig jelentős ügyszám emelkedés történt. Az igazgatóság a véleményének kialakításakor figyelembe vette az iparbiztonsági-, polgári védelmi-, tűzvédelmi-, vízügyi- és vízvédelmi követelményeket egyaránt.

Az eljárások eredményeként a településrendezési tervek a katasztrófavédelmi, illetve lakosságvédelmi szempontrendszer figyelembe véve készültek el, ezzel is elősegítve a jövőben tervezett fejlesztések és beruházások megvalósítását.

Az igazgatóság ellenőrzési és hatósági tevékenységének jelentős részét a tűzvédelmi szakterülethez kapcsolódóan hajtotta végre. 2024-ben a tematikus ellenőrzések részeként az igazgatóság végrehajtotta a szabadtéri tüzeseti kockázati helyszínek, a betakarítási munkák, a szabadtéri rendezvények és a pirotechnikai termékek tárolásával és forgalmazásával összefüggő tűzvédelmi revíziókat is.

A szakterület az ellenőrzéseket megelőzően minden ügyfél részére biztosított konzultációs lehetőséget, mely nagymértékben elősegítette a jogszerű állapot kialakítását. A szakmai segítségnyújtásnak köszönhetően jelentősen javult a létesítmények tűzbiztonsága, az ellenőrzések kevesebb és kisebb súlyú hiányosságokat tártak fel.

A 2024-es évben a tűzvédelmi szakterület hatáskörébe tartozó közérdekű bejelentés és panasz 38 esetben érkezett az igazgatóságra, ami az előző évhez viszonyítva 48%-kal kevesebb. Az ügyben vizsgálatot folytató KvK előzetes helyszíni szemle keretében győződött meg a panasz, bejelentés megalapozottságáról. Amennyiben jogszabálysértést tárt fel a hatóság, abban az esetben a tűzvédelmi ellenőrzést lefolytatta. A közérdekű bejelentés és panasz ügyek közül 18 bejelentés volt megalapozott. A panaszok, bejelentések többsége az éghető anyagok szabadtéri tárolásával, szabálytalan égéstermék elvezetőkkel, valamint társasházi lakásokban történt tűzvédelmi szabálytalanságokkal voltak kapcsolatosak. Az életveszélyes égéstermék elvezetők esetében az ellenőrzések lefolytatása minden esetben kéményseprő mester bevonásával történt. Az ellenőrzések során tapasztalt hiányosságok figyelembevételével a szükséges hatósági intézkedések megtörténtek.

A mezőgazdasági munkák tűzvédelmének erősítése érdekében az igazgatóság jó kapcsolatot alakított ki a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Igazgatóságával. A 2024-es évben is széleskörű tájékoztatási tevékenységet végzett a tűzvédelmi szakterület a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozó szabályok és előírások ismertetésére.

A kéményseprő-ipari tevékenységet természetes személyek tulajdonában lévő ingatlanok és társasházak esetében a vármegye valamennyi településén a kéményseprő-ipari szerv, a gazdálkodó tevékenységet folytatók esetében 10 kéményseprő-ipari szolgáltató végezte, amelyek közül kettő rendelkezik a vármegyében székhellyel. A felügyeleti ellenőrzések tapasztalatai alapján az igazgatóság megállapította, hogy a vármegyénkben székhellyel rendelkező szolgáltatók a szükséges tárgyi és személyi feltételekkel rendelkeznek.

A szakterület több alkalommal ellenőrizte a tűzvédelmi szakvizsgára felkészítő és szakvizsgáztatási tevékenységet, valamint a tűzvédelmi technikai eszközök felülvizsgálatával és javításával foglalkozó szolgáltatókat, melyek alkalmával hiányosságot nem állapított meg.

4. Vízügyi és vízvédelmi hatósági szakterület

A vízügyi és vízvédelmi szakterületen a különböző vízi létesítmények, vízhasználatok engedélyezése (elvi, létesítési, üzemeltetési, fennmaradási engedélyek kiadása), önellenőrzési tervek, szennyezés csökkentési ütemtervek elfogadása, kibocsátási határérték megállapítások, vízbázis védőterület kijelölés, valamint más engedélyező hatóság eljárásaiban való közreműködés volt a kiemelt feladat.

A vízügyi/vízvédelmi hatósági engedélyezési tevékenységgel összefüggésben a 2024. évben 840 hatósági eljárás indult, valamint 514 eljárásban működött közre szakhatóságként a szakterület.

A vízügyi és vízvédelmi szakterület egyik meghatározott célkitűzése volt az eljárások magas szakmai színvonalon történő betartatása, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások hatósági támogatása, a jogszerű és szakszerű munkavégzés.

A hatóság a 2024. évben is kiemelt feladatként kezelte a magas színvonalú munkavégzést, a szolgáltató jelleg erősítését és az ügyfelek tájékoztatását. Az ügyfelekkel való szoros együttműködés és kapcsolattartás eredményeként a szakterületi döntésekkel összefüggésben jogorvoslati eljárás nagyon csekély számban indult.

2024. évben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások ügyében a hatóság 61 engedélyt adott ki, valamint 54 eljárásban működött közre szakhatóságként.

Az igazgatóság a vízi létesítmények vonatkozásában a felügyeleti kategóriákba tartozó létesítmények ellenőrzését, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletben meghatározottak alapján hajtotta végre. Kiemelt figyelmet fordított a szenny- és használtvizeket kibocsátók ellenőrzésére. Az elmúlt évek során lefolytatott konzultációknak és a rendszeres hatósági kontrollnak köszönhetően érezhető szemléletváltás alakult ki az üzemeltetőkben, a jogszabályoknak való megfelelés jellemzi a tevékenységüket.

A környezetkárosodások megelőzése érdekében kiemelt feladatként hajtotta végre az igazgatóság a vízminőségvédelmi tevékenységét, melynek keretében a tavalyi évben 24 szennyvizet kibocsátó létesítményt ellenőrzött. Néhány esetben szakszerűtlen karbantartás volt tapasztalható, illetve a szakmai revízió megállapította, hogy a régen létesült szennyvíztelepek esetében a műszaki berendezések és automatikák fejlesztése, korszerűsítése indokolt. Az ellenőrzések során egyes esetek kivételével (lejárt engedély) kisebb hiányosságok voltak tapasztalhatóak, amelyek megszüntetése érdekében megfelelő szakmai és jogi iránymutatással szolgáltak az ellenőrök. Az ügyfelek jelentős része a hatósági jegyzőkönyvekben rögzített hiányosságokat a vállalt határidőn belül megszüntette. A nem jogkövető magatartást tanúsító ügyfeleket hatósági döntésben kötelezte az igazgatóság a jogszerű állapot helyreállítására, és az engedély szerinti működésre.

A 2024. évben 26 esetben történt olyan esemény, melynek kivizsgálása érdekében káreseti helyszíni szemlét folytatott le az igazgatóság, illetve a kárelhárítás érdekében a FETIVIZIG munkatársaival együttműködve megteremtette a szükséges intézkedéseket.

Az ellenőrzések és a káreseti eljárások során, indokolt esetben, a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal munkatársai akkreditált mintavételt és laborvizsgálatot végeztek. Amennyiben vízgazdálkodási/vízvédelmi szempontból eljárás megindítására okot adó tény került megállapításra, az igazgatóság hivatalból indított eljárás keretében kötelezte az ügyfeleket a káros és jogellenes állapot megszüntetésére.

A szakterület a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges kölcsönös megfeleltetési szabályok helyszíni hatósági ellenőrzését 5 alkalommal hajtotta végre, melyek során egy esetben sem állapított meg környezet-, illetve vízminőséget veszélyeztető állapotot.

2024. évben az igazgatóság 5 településen – az érintett önkormányzatok bejelentését követően – jelölt ki ideiglenes közszolgáltatót a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése érdekében. A vármegyében összesen 20 településen történik hatósági kijelölés alapján a szolgáltatás. Valamennyi kijelölt közszolgáltató ellátja feladatát, lakossági panasz, észrevétel az év során nem érkezett.

5. Iparbiztonsági szakterület

Veszélyes üzemek felügyelete:

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésre vonatkozó kormányrendelet hatálya alá tartozó 6 felső, 15 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem és 30 küszöbérték alatti üzem tevékenységének felügyeletét látta el az iparbiztonsági szakterület. A következetes hatósági kontroll, továbbá a lefolytatott konzultációk eredményeként a veszélyes üzemek a jóváhagyott biztonsági dokumentációk alapján működtek, valamint javult az üzemeltetői fegyelem.

A gazdálkodó szervezetek időszakos hatósági ellenőrzését 2024. 09. 30-ig az éves ütemterv alapján végezte a szakterület, 3 alsó- és 2 felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, valamint 12 küszöbérték alatti üzem telephelyén. A fentiekben túl 3 üzemnél komplex iparbiztonsági ellenőrzést szervezett az igazgatóság a társhatóságokkal közösen, amelyek keretében átfogóan vizsgálták az üzemek tevékenységét. A komplex iparbiztonsági ellenőrzések végrehajtása során a más hatóság hatáskörébe tartozó szabálytalanság kiszűrésével is csökkent az üzemzavarok bekövetkezésének kockázata.

Az elmúlt évben az üzemek által elvégzett biztonsági dokumentáció soros, vagy soron kívüli felülvizsgálata során az iparbiztonsági hatóság a biztonsági dokumentációkat megvizsgálta és elbírálta. A hatósági eljárások lefolytatása során a nyilvánosság biztosítására vonatkozó követelmények érvényesültek.

Tovább folytatta a szakterület a gazdálkodó szervezetek üzemazonosítási célú ellenőrzését, valamint a felszámolás alatt lévő gazdálkodó szerveknél történt ellenőrzést az esetleges veszélyes anyag visszamaradásának megelőzése céljából.

A veszélyes üzemek üzemeltetői végrehajtották a belső védelmi terv és a súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatokat. A szakterület 16 gyakorlat ellenőrzését hajtotta végre. A hatáskörváltást követően a szakterület 8 üzemeltető gyakorlatán vett részt a hatóság megkeresése alapján.

A gyakorlatok során az üzemek bizonyították, hogy felkészültek a rendkívüli események gyors és hatékony felszámolása érdekében végrehajtandó feladatokra.

Két küszöbérték alatti üzemben volt veszélyes anyaggal kapcsolatos esemény. Az események kivizsgálása, valamint a biztonságos üzemelés érdekében a szükséges intézkedések végrehajtása megtörtént, hatósági intézkedésre nem volt szükség.

Az igazgatóság járműparkjában és eszköztárában Katasztrófavédelmi Mobil Labor működik. A mobil labor rendeltetése a káresetek során - veszélyes anyagok környezetbe kerülése esetén - a lakosság, a beavatkozó állomány és az anyagi javak védelme, a veszélyeztetett terület felderítése, valamint a mérési eredmények alapján javaslattevő a szükséges lakosságvédelmi intézkedésekre. A speciális szolgálatot 9 esetben riasztották és végzett felderítést. A vonulások száma az előző évhez képest kis mértékben csökkent. Az alkalmazások többségében vegyi felderítést és környezeti mérést végzett a mobil labor állománya, amelyek során egy esetben sem állapított meg olyan mértékű káros anyag koncentrációt, amely lakosságvédelmi intézkedés elrendelését indokolta volna.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzése:

Az igazgatóság és a katasztrófavédelmi kirendeltségek állománya 153 alkalommal, 1403 gépjármű közötti ellenőrzését végezte el. Az intézkedés alá vont járművek közül 229 szállított veszélyes árut, amelyből 17 jármű esetében állapítottak meg szabálytalanságot, hiányosságot az ellenőrök. A szabálytalan szállítmányok aránya az előző évhez viszonyítva (2023-ben 6,9%, 2024-ben 7,4 %) nagyságrendileg szinte azonos. A biztonság javítása érdekében 37 alkalommal végzett a hatóság telephelyi ellenőrzést, melynek célja a szabálytalanságok telephelyen (mielőtt a jármű a közúti forgalomba kapcsolódna) történő feltárása.

A telephelyi ellenőrzések vonatkozásában 1 esetben merült fel szabálytalanság, megszüntetésére a soron kívüli intézkedés megtörtént.

A vasúton végzett 34 ellenőrzés során 720 veszélyes árut szállító vasúti kocsit ellenőrzését hajtotta végre az állomány. A veszélyes árut szállító vasúti járművek közül 41 nem felelt meg a szállításra vonatkozó előírásoknak. A vasúti veszélyes áru szállítás szabályainak betartását 3 telephelyen ellenőrizte a szakterület, ahol nem tárt fel szabálytalanságot. Keleti irányból gyakorlatilag megszűnt a veszélyes áru szállítás, az orosz-ukrán háború kezdete óta Ukrajna irányába a veszélyes áruk vasúton történő fuvarozása számottevő mértékben visszaesett.

A veszélyes áru szállítás ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok miatt 36 hatósági eljárást folytatott le a hatóság. Az I. fokú eljárásokat követően jogorvoslati eljárást nem indítottak az ügyfelek.

A veszélyes áruk közúti vagy vasúti szállításával összefüggésben rendkívüli esemény nem történt a vármegyében.

A szakterület által végzett hatósági és megelőzési tevékenység (képzések, konzultációk, figyelemfelhívások) eredményeként folyamatosan csökkent a veszélyes áru szállítás során bekövetkező rendkívüli események száma.

Országosan elrendelt ellenőrzési akciót 2 alkalommal hajtott végre a szakterület közúti és vasúti alágazatban. A szomszédos vármegyék bevonásával több regionális közúti ellenőrzést is szervezett az igazgatóság. Az ellenőrzések jelentős része a rendőrség, a NAV és közlekedési hatóság közreműködésével valósult meg.

Létfontosságú rendszerlemek üzem-folytonos működése:

Az igazgatóság illetékességi területén 34 létfontosságú rendszerlem kijelölt. Az igazgatóság, mint kijelölő hatóság a 2024. évben 2 hatósági eljárást folytatott le.

Egy, az agrár ágazatban kijelölt létesítmény üzemeltetői biztonsági tervében rögzített feladatainak és intézkedéseinek megfelelőségét az igazgatóság 2024. évben kritikus infrastruktúra védelmi gyakorlat keretében vizsgálta, amely során megállapította, hogy a terv megfelelő intézkedéseket tartalmaz, azok végrehajtására az intézmény dolgozói felkészültek, így a gyakorlatot megfelelőre minősítette.

Folyamatosan kapcsolatot tartottunk a kijelölt létfontosságú rendszerlemek üzemeltetőivel és biztonsági összekötő személyeivel a gördülékenyebb együttműködés, a gyorsabb információáramlás, valamint a közös beavatkozások eredményesebb tétele érdekében, melyek közül kiemelendő az EDR rádiók használatával kapcsolatos egészségügyi létesítmények üzemeltetőinek felkészítése.

A beszámolóval érintett időszakban 1 esetben történt kijelölt nemzeti létfontosságú rendszerlemet érintő jelentésköteles rendkívüli esemény.

A villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről szóló kormányrendelet alapján kijelölt 109 alapvető felhasználót és fogyasztási helyet tartalmazó adatbázis rendelkezésre áll.

VII. AZ ÁLLOMÁNYRÓL HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS

A humán szakterületi feladat-végrehajtás hozzájárult az igazgatóság alapfeladatainak magas színvonalú ellátásához szükséges személyi feltételek biztosításához.

Az állomány a jogszabályban előírt, időszakos továbbképzési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A beavatkozó állomány gyakorlatorientált, situációs képzése eredményesen biztosítja a legkülönbözőbb veszélyhelyzetekre történő felkészülést.

A tanintézeti szaktanfolyamokra a beiskolázás ütemezett, a szakmai igényeknek megfelelően biztosítja a képesítési követelményeknek egyre magasabb szinten történő megfelelést, az igazgatóság, a kirendeltségek, a tűzoltó-parancsnokságok szükséges és arányos részvételét az indított képzéseken.

Az utánpótlás szervezett keretei biztosítottak. A hivatásos állomány pótlása Tűzoltó szakképzésen, illetve a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen végzett hallgatók kinevezésével történt meg. A belső utánpótlás, a tisztii előmenetel érdekében 7 fő folytat tanulmányokat a Nemzeti Közszolgálati Egyetem képzésein tűzvédelmi és mentésirányítási, illetve katasztrófavédelmi műveleti szakon.

VIII. TÁRSSZERVEKKEK VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS TAPASZTALATAI

Az igazgatóság a szomszédos igazgatóságokkal, helyi szervekkel, a társszervekkel, a települési önkormányzatokkal, a karitatív szervezetekkel, az egyházakkal, a médiával és a védelmi igazgatás rendszerében résztvevőkkel hatékony és folyamatos kapcsolatrendszerrel működött. A jó szervezeti és személyes kapcsolatot, valamint együttműködést erősítették a közösen szervezett gyakorlatok, rendezvények. A közbiztonság javítása érdekében a társszervekkel közös ellenőrzéseket (tűzvédelmi, közúti- és vasúti veszélyes áru szállítás) tervezett és hajtott végre az igazgatóság.

IX. AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSÉNEK TÁRGYI FELTÉTELEI

Az igazgatóság járműparkja, a technikai eszközök, felszerelések és az informatikai háttér biztosítja a szakmai feladatok ellátását. A készletléti szerállományban rendszerbe állt két új MAN típusú gépjárműfecskendő, valamint a pályázati forrásból beszerzett VW Amarok drónszállító gépjármű a felderítést segítő két drónnal.

A személyi állomány elhelyezésének feltételei adottak, azok fejlesztése folyamatos. Az energiatakarékosságra fordított figyelem jelentős költségmegtakarítást eredményezett, és hozzájárult a tartozásmentes évről évről. Év végén támogatást nyert az Interreg VI-A Románia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében a román Sürgősségi Főfelügyelőséggel, valamint a Bihar és Szatmár megyei felügyelőségekkel közös pályázat. Ennek keretében magyar oldalon 2024-2027 között két kiképző központ megépítésére lesz lehetőség európai uniós forrásból Nyíregyházán és Mátészalkán, valamint jelentős eszközfejlesztés valósult meg a vihar és vízkárok felszámolása érdekében. A határon átnyúló tűzoltói beavatkozásokra közös képzések keretében készül fel a készletléti állomány.

X. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Az elmúlt évben stabil volt az együttműködés a helyi médiával. Továbbra is alapelv volt a szóvivő naprakészége és elérhetősége. Az igazgatóság hét térségbeli rádióval, kilenc weboldallal, négy országos televízió regionális szerkesztőségével, valamint hét helyi televízióval, továbbá egy napi-, egy hetilappal és három havonta megjelenő magazinnal tartotta a kapcsolatot.

2024-ben 611 televíziós és 1158 rádiós megjelenése volt az igazgatóságnak. A nyomtatott sajtóban 230 cikk jelent meg, a szervezet hírei 2647 alkalommal szerepeltek a világhálón. Az igazgatóság honlapján összesen 340 cikk jelent meg és több mint 500 interjút adtunk.

A napi tűzoltói beavatkozások, valamint a szezonális témák ismertetése mellett a megelőzéssel kapcsolatos kommunikációra kiemelt figyelmet fordított a szóvivő. 2024-ben is feltöltésre kerültek a BM OKF Médiaszerverére a szóvivő és a beavatkozó tűzoltók által készített fotók és videók. Ezeket túl további videókat és fotókat publikált a BM OKF a központi közösségi médiafelületein a nagyobb közérdeklődést kiváltó tűzoltói beavatkozásokról, továbbá kreatív tartalmak, bejegyzések is elérhetővé váltak a világhálón a térségbeli tűzoltókról.

XI. ÖSSZEGLÉS

A társ és együttműködő szervek és szervezetek véleménye, valamint a társadalmi visszacsatolás egyértelműen megerősítette, hogy az igazgatóság a szakmai tevékenységét kimagasló színvonalon végezte, mellyel jelentősen hozzájárult a vármegye közbiztonságának fenntartásához, illetve javításához. A szervezet szakmai és technikai felkészültsége, a megfelelő reagáló-képesség, a beavatkozások kimagasló szakmai színvonalú végrehajtása, valamint a hatósági és szakhatósági feladatok jogszerű és szakszerű végzése alapja volt a megelőzés hatékonyságának, az életmentés és a kárfelszámolás eredményességének.

2024. október 01. napjától a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől a tűzmelegelőzési hatósági és szakhatósági, a veszélyes üzemek engedélyezését és felügyeletét érintő iparbiztonsági, továbbá a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskörök a vármegyei kormányhivatalokhoz kerültek át.

A hatáskörváltást követően a katasztrófavédelem ötven hatósági és szakhatósági hatáskört, illetve igazgatási és operatív feladatokat lát el. Tűzvédelmi hatáskörben eljár a kéményseprő-ipari tevékenységgel, valamint a létesítményi tűzoltóságokkal kapcsolatos és a tűzvizsgálati eljárásokban. Az iparbiztonsági szakterület végzi a veszélyes szállítmányok felügyeletét, a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenységet, továbbá közreműködik a veszélyes üzemi gyakorlatok ellenőrzésében, valamint külső védelmi tervezési feladatokban. Ellátja az iparbiztonsági operatív, különösen a veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleseti események kezelésével és a kritikus infrastruktúrák védelmével, továbbá a katasztrófavédelmi mobil laboratóriumok és a sugárfelderítő egységek működtetésével összefüggő feladatokat.

A hatósági-iparbiztonsági feladatellátás fókuszra továbbra is a kockázatok csökkentése, a beavatkozások feltételeinek biztosítása, az ellenállóképesség és a reagálóképesség fejlesztése az emberi élet védelme érdekében.

A vezetői tevékenység kiemelten fontos részét képezte az alparancsnoki feladatellátás és az irányítói funkciók erősítésén keresztül szakmai felkészültség folyamatos fejlesztése, az állomány stabilitásának megőrzése.

Az állomány a szakmai és szervezeti feladatok végrehajtása során figyelembe vette a célszerűség, szükségesség és hatékonyság követelményrendszerét, melynek eredményeként megvalósult a költséghatékony működés.

A gazdasági szakterület a 2024. év költségkeretének felhasználását olyan módon tervezte és ütemezte, melynek eredményeként a lehető legkisebb ráfordítás mellett biztosított volt a hatékony és zökkenőmentes működés. A bevételi előirányzatok teljesítése érdekében az igazgatóság szolgáltatási körébe tartozó feladatokat maradéktalanul végrehajtotta. A hatósági jogkörváltozáshoz kapcsolódó megállapodások megkötése megtörtént, a gazdasági folyamatok zökkenőmentesen zajlottak le.

Az igazgatóság teljes személyi állománya a jövőben a hatáskörében maradó ügyekre összpontosít és mindent megtesz annak érdekében, hogy a feladatokat a továbbiakban is a legmagasabb színvonalon lássa el.

A katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásához több korszerű tűzoltó-, és beavatkozást segítő gépjármű állt rendszerbe, mellyel tovább gyarapodott az élet- és vagyonmentés eszköztárára.

Az igazgatóság arra törekedett, hogy a folyamatosan változó jogszabályi környezetben minden szakterület megfeleljen a szakmai, gazdasági és társadalmi kihívásoknak. A végrehajtott munka eredményeként kijelenthető, hogy teljesültek a 2024. évi célkitűzések.

XII. A 2025. ÉV FELADATAI

Kiemelt figyelmet kell fordítani a toborzásra és az utánpótlás biztosítására, az állomány egészségmegőrző ellátására, a szervezet állománymegtartó képességének növelésére.

A technológia fejlődéséből adódó kihívásokat figyelembe véve, továbbra is fejleszteni kell a hivatásos tűzoltók elméleti és gyakorlati felkészültségét.

A lakosság biztonságának növelése érdekében folytatni kell a tüzesetek – különösen a lakástüzek és a szabadtéri tüzesetek –, valamint a szénmonoxid-mérgeződések megelőzését célzó, főként a lakosság veszélyeztetettebb rétegeire koncentráltó tájékoztatási tevékenységet.

A kor kihívásait figyelembe véve folytatni kell a védelmi és biztonsági igazgatási rendszerben a védelmi igazgatási szervek katasztrófavédelmi felkészítését.

Az érintett társszervekkel együttműködve folytatni, illetve fokozni kell a veszélyes áru szállítások ellenőrzését.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az igazgatóság racionális gazdálkodására, költséghatékony működésére.

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásaként jelentkező természeti katasztrófák kockázatainak csökkentése érdekében az európai uniós forrás felhasználásával meg kell valósítani a román társszervekkel közös projekt 2025. évre eső tevékenységeit a határon átnyúló beavatkozások és a lakosság biztonsági szintjének növelése érdekében.

Kelt: Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Mellékletek:

1. sz. melléklet Tűzoltósági szakterület adatai
2. sz. melléklet Polgári védelmi szakterület adatai
3. sz. melléklet Hatósági szakterület adatai

Terjedelem: 13 oldal

Kapja: BM OKF Hivatal

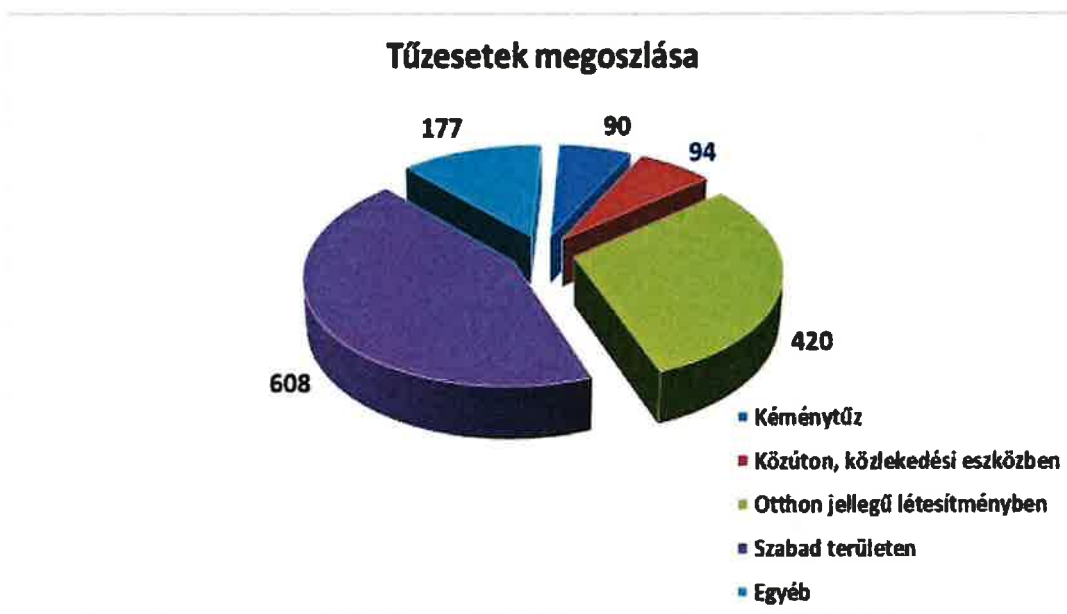
ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36500/664-2/2025.ált.

Tűzoltósági szakterület adatai

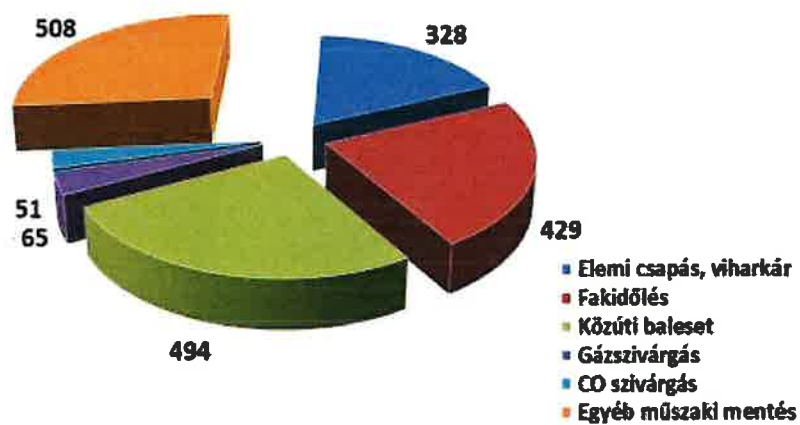

1. ábra
éves műveleti adatok összehasonlítása

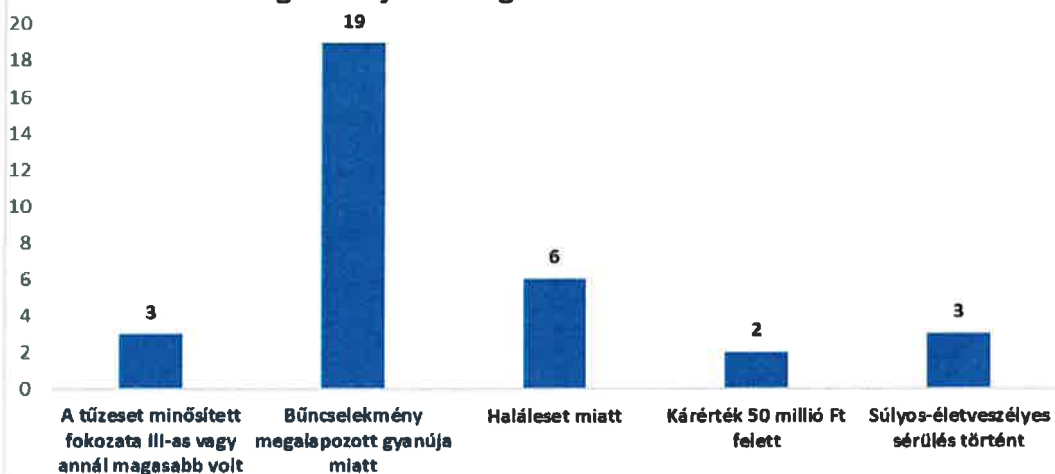
2. ábra
tűzesetek megoszlása, jelleg szerint

Műszaki mentések megoszlása

3. ábra
műszaki mentések megoszlása

A tűzvizsgálati eljárás megindításának okrendszere 2024.

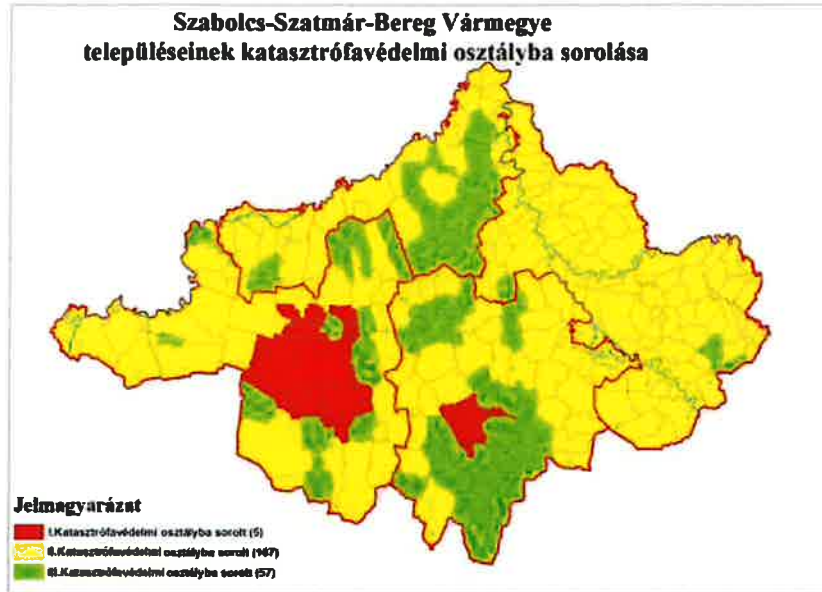
4. ábra
a tűzvizsgálati eljárások megindításának okai

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

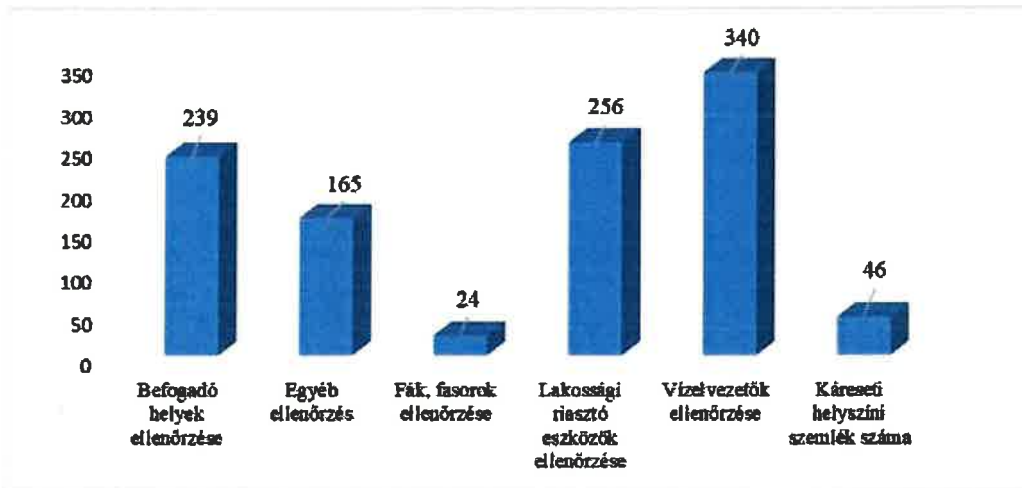
Polgári védelmi szakterület adatai

	2021-től	2022-től	2023-tól	2024-től	2025-től
I. osztály	7	7	5	5	5
II. osztály	166	166	167	167	167
III. osztály	56	56	57	57	57
Változás	2 település	0 település	2 település	0 település	0 település

1. ábra

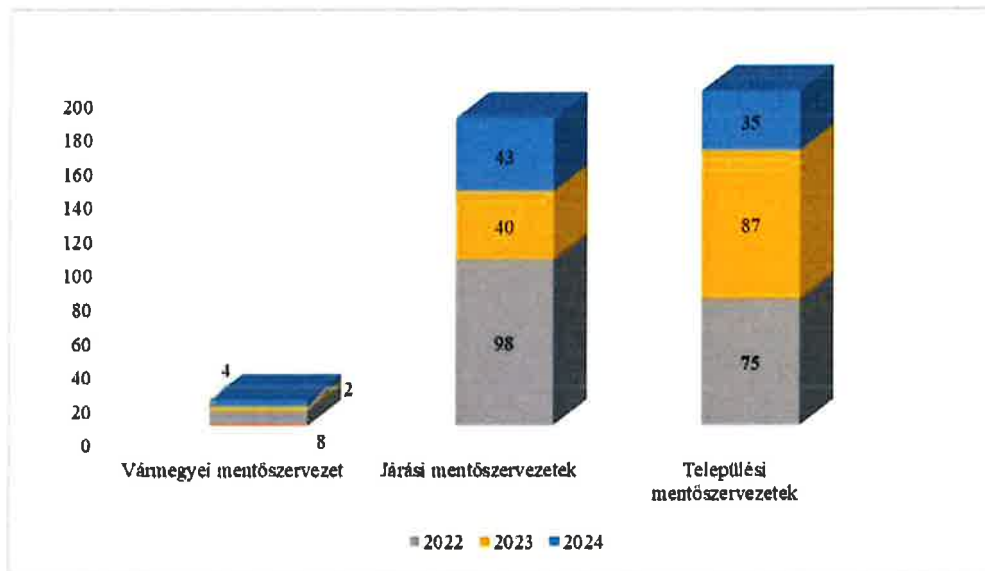
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye településeinek katasztrófavédelmi osztályba sorolása

2. ábra
polgári védelmi szemlék

Szaktevékenység	Mennyiség
Keresőkutyás tevékenység	1
Könnyű városi kutató és mentő, műszaki mentő képességek	1
Árvízi és vízi mentési képességek	3
Vezetés-irányítás, logisztika	2
Alapvető vízkár-elhárítási tevékenység	90
Alapvető vihkár-elhárítási tevékenység	2
Összesen	99

3. ábra
vármegyei, járási és települési önkéntes mentőszervezetek nemzeti minősítésének megoszlása szakterületek szerinti bontásban

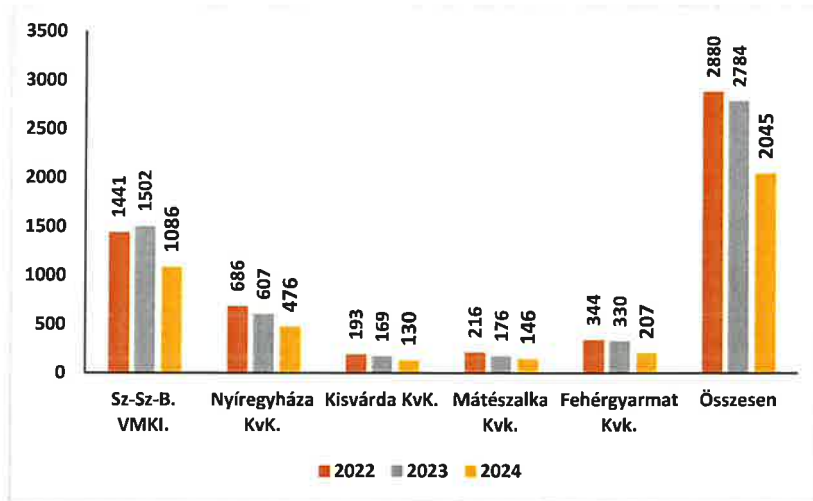
4. ábra
az önkéntes mentőszervezetek alkalmazása

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

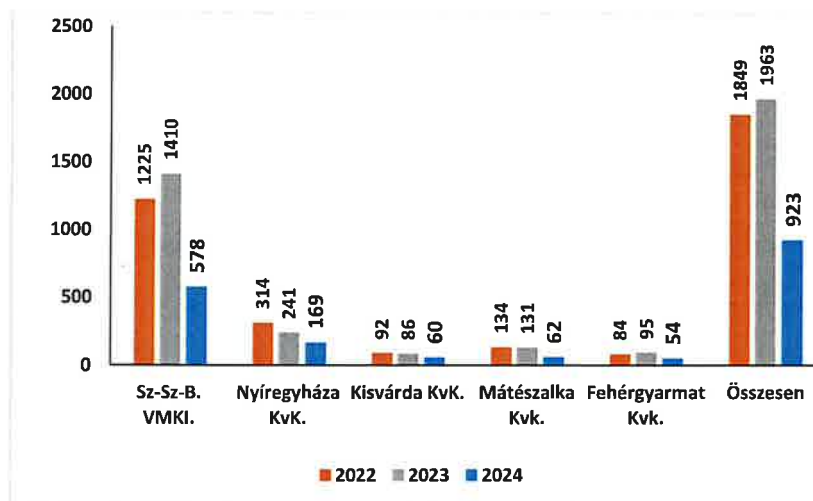

Hatósági szakterület adatai

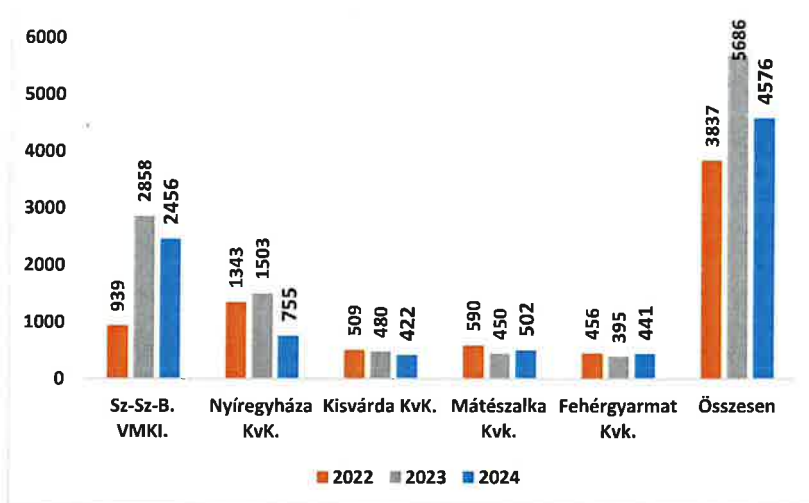
1. ábra

Hatósági eljárások száma szervezeti egységenként

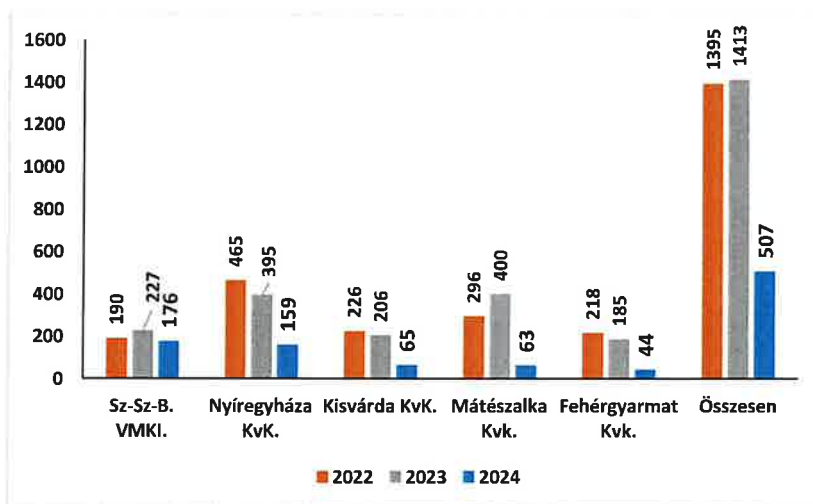
2. ábra

Szakhatósági eljárások száma szervezeti egységenként

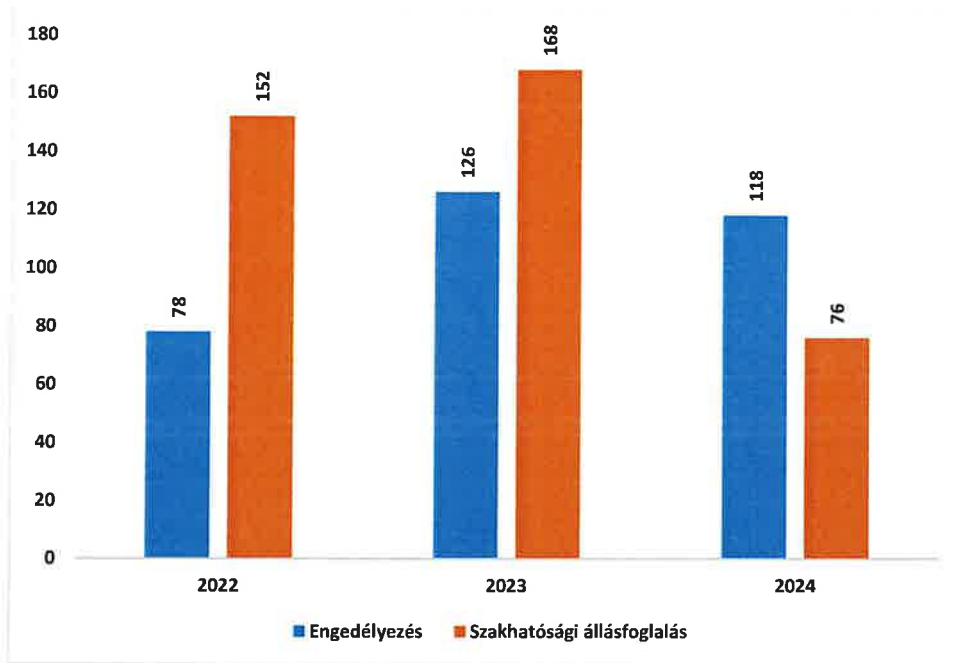
3. ábra

Ellenőrzések száma szervezeti egységenként

4. ábra

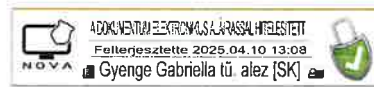
Szemlék száma szervezeti egységenként

5. ábra
Nemzetgazdaság fejlesztésében való közreműködések száma

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS
.../2025. (IV.25.)
önkormányzati határozata

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2024. évben végrehajtott tevékenységéről

A Vármegyei Közgyűlés

a Vármegyei Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2024. (XI.7.) önkormányzati rendelet 42. §-a alapján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2024. évben végrehajtott tevékenységéről szóló tájékoztatót megtárgyalta, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

A határozatot kapja:

Vármegyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2025. április 25.